

ÖZET: Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında yönetim ve denetim kurulu üyesi olarak görev yapan Devlet memurlarının mesaiye devam zorunluluğunun bulunup bulunmadığı hk. (24/01/2014-23615)

Genel Müdürlüğünüzde Devlet memuru statüsünde Şube Müdürü, Mühendis, Başmühendis olarak görev yapan personelin, aynı zamanda Orman Mühendisi Odası yönetiminde bulunduğunu, söz konusu personelin bu görevinden dolayı memurlar için belirlenen mesaiye devam zorunluluğunun bulunup bulunmadığı ile ilgililerin söz konusu Odaları temsil etmek amacıyla yurt içi ve yurt dışındaki toplantılara katılabilmeleri için amirlerinden izin almalarının gerekip gerekmediği hususunda görüş talep eden ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28 inci maddesinde; **“Memurlar Türk Ticaret Kanununa göre (Tacir) veya (Esnaf) sayılmalarını gerektirecek bir faaliyette bulunamaz, ticaret ve sanayi müesseselerinde görev alamaz, ticari mümessil veya ticari vekil veya kolektif şirketlerde ortak veya komandit şirkette komandite ortak olamazlar. (Görevli oldukları kurumların iştiraklerinde kurumlarını temsilen alacakları görevler hariç). Memurlar, mesleki faaliyette veya serbest meslek icrasında bulunmak üzere ofis, büro, muayenehane ve benzeri yerler açamaz; gerçek kişilere, özel hukuk tüzel kişilerine veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait herhangi bir işyerinde veya vakıf yükseköğretim kurumlarında çalışamaz.**

Memurların üyesi oldukları yapı, kalkınma ve tüketim kooperatifleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve kanunla kurulmuş yardım sandıklarının yönetim, denetim ve disiplin kurulları üyelikleri ile özel kanunlarda belirtilen görevler bu yasaklamanın dışındadır.

Eşleri, reşit olmayan veya mahcur olan çocukları, yasaklanan faaliyetlerde bulunan memurlar bu durumu 15 gün içinde bağlı oldukları kuruma bildirmekle yükümlüdürler.” hükmü yer almakta olup, mezkur hükümde Devlet memurlarının kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yönetim ve denetim kurullarına üye olabilmelerini kısıtlayan herhangi bir düzenleme yer almamaktadır.

Mezkur Kanunun “Çalışma saatleri” başlıklı 99 uncu maddesinde, **“Memurların haftalık çalışma süresi genel olarak 40 saattir. Bu süre Cumartesi ve Pazar günleri tatil olmak üzere düzenlenir.”** hükmü, “Günlük çalışma saatlerinin tesbiti” başlıklı 100 üncü maddesinin birinci fıkrasında; **“Günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile öğle dinlenme süresi, bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre merkezde Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca, illerde valiler tarafından tesbit olunur.”** hükmü yer almaktadır. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yönetim ve denetim kurulu üyesi olan Devlet memurlarının bu maddede belirtilen günlük veya haftalık çalışma sürelerine tabi olmaksızın görev ifa edebilmeleri veya bu görevleri süresince asli görevlerinden izinli sayılabilmeleri için 657 sayılı Kanunda ya da özel kanunlarda hüküm bulunması gerekmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 102 nci maddesi, memurların hizmet yılları itibariyle yıllık izinlerini nasıl ve ne şekilde kullanacaklarını; değişik 104 üncü maddesi, doğum, evlenme ve ölüm gibi hallerde ve bu hallerden başka mazerete dayalı verilecek mazeret izinlerinin süresini ve esaslarını; 105 inci maddesi, memurların hastalanmaları halinde verilecek hastalık izinleri ile memurların bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığa tutulmuş olması hallerinde, bu hallerini raporla belgelendirmeleri şartıyla verilecek refakat izinlerini; değişik 108 inci maddesi ise, bazı durumların gerçekleşmesi halinde verilecek aylıksız

izinlerin süre ve esaslarını hükme bağlamış olup, mezkur Kanunda Devlet memurlarının kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yönetim ve denetim kurullarında görev almaları halinde söz konusu personelin kısmen veya tamamen mesaiye devam zorunluluğundan muaf olduklarına dair düzenleme olmadığı gibi, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Kanununda da bu yönde bir hüküm yer almamaktadır.

6235 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinde ise, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğini veya Odaları temsil etmek üzere uluslararası toplantı ve kongrelere katılma, Çevre ve Şehircilik Bakanlığında izin alınması koşuluna bağlanmış olup, uluslararası toplantı ve kongrelerde Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğini veya Odaları temsil edecek kişilerin Devlet memuru olması halinde ilgililerin toplantı süresince Kurumlarından izinli olacağına dair herhangi bir hükme mezkur maddede yer verilmemiştir.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında yönetim ve denetim kurulu üyesi olarak görev yapan Devlet memurlarının mesai saatleri dahilinde izin almaksızın bu görevlerini ifa edemeyecekleri, mütalaa edilmektedir.

